

Lahtelaista katutaidetta I

Heikki Helin

Taustaa

Netistä löytyvässä sanakirjassa graffiti määritellään seuraavasti: ”töherrys (seinässä tms.); seinään (luvatta) tehty maalaus, piirros tai kirjoitus ¶ Alkujaan italian ”graffito” [graffiito] tarkoitti seinäpintaan terävällä esineellä kirjoitettua tekstiä tai piirrettyä kuvaa. Myöhemmin monikkomuodolla ”graffiti” [graffiiti] ruvettiin tarkoittamaan kaikenlaisia seiniin (luvatta) tehtyjä piirroksia (ja tekstejä). Usein joillakin graffiteilla väitetään olevan taiteellisia ansioita. (https://www.cs.tut.fi/~jkorpela/siv/sanatg.html)

Veli Valpola määrittelee Suuressa sivistyssanakirjassaan (WSOY 2000) graffitin näin: ”Graffiti nyk. rakennuksen, käymälän tms. seinään, muuriin, aitaan yms. maalattu (suihkemaalilla) teksti tai kuva.)

Käsitteet muuttuvat ajan mukana. Graffiti ei ole enää vain luvatta seinään tehty töherrys. Lahdessa on runsaasti laillisia ja taiteellisia ansioitakin omaavia graffiteja, jotka kaunistavat ympäristöään. Valitettavasti myös luvattomia töheryksiäkin löytyy.

Tämä kuvakooste lahtelaisesta laillisista graffiteista syntyi suunnittelematta ja pyytämättä. Olen päivälenkeilläni kierrellyt Lahden katuja ja kuvannut kaupunkinäkymiä taskussani aina olevalla digikameralla (Sony RX100).

Graffiteja olen kuvannut parin vuoden ajan. Niitä on ilmestynyt sähkökaappeihin ja alikulkutunneleihin kuin sieniä sateen jälkeen. Kuvia onkin minulle kertynyt niin runsaasti, että ne piti järjestellä jollakin tavalla. Nimesin kuvatiedostoja niiden sijainnin mukaan ja siirsin niitä taitto-ohjelmaan.

Toisinaan kuvat eivät olleet riittävä hyviä, koska niitä on otettu monenlaisessa säässä ja tunneleissa valo vaihteli. Niinpä kävin monessa kohteessa uudelleen. Tavoitteena on ollut, että kuva välittää kohteesta riittävän selkeän kuvan.

Alikulkutunnelit ovat erikokoisia. Suurimmista ei kannattanut yrittääkään tehdä yhtä yhtenäistä panoraamakuvaa. Pano-raamoja koosteessa on, mutta useimmiten vain muutaman kuvan yhdistelminä. Tunnelien jokaista kuvaa ei tässä ole mukana.

Taiteilija Lajos Pinke kertoi maalanneensa 69 kaappikuvaa. Tässä on suuri osa Pinken kaappikuvista. Taitelijat Mikko Hämäläinen ja Riikka Hoskola maalasivat vuonna 2014 aakkoset päiväkotien lähistöllä oleviin sähkökaappeihin. Koosteessa on kuva kaikista aakkosista. Koosteen lopussa on kuvausprojektin esite Aakkoset. Siinä on kuvat kaikista kirjaimista ja niiden osoitteet.

Veikko Juutilaisen vetämässä ennakkoluulottomassa ja uraauurtavassa Inspis-hankkeessa on maalattu mm alikulkutunneleita. Koosteen alkupuolella on muutama sivu esitteestä Maalauksellinen kaupunki. Siinä on listattu Inspis-hankkeen maalauskohteita. Kaikista esitteessä mainituista kohteista on tässä koosteessa kuvia. Kuvia löytyy 16 alikulusta. Kuvia on seuraavista alikulkutunneleista: Pikku- Vesijärvi (radan alikulku), Hollolankatu, Hämeenlinnantie (Mytäjäisten risteys), Helsingintie (Länsiharjun koulu), Jankkarinkatu (Riihelä). Mannerheimintie (Askon alue), Lahdenkatu (Kivimaan koulu), Uudenmaankatu (Heikin-katu, K-Rauta, Citymarket), Saksanlankatu (Valo), Ahtialantie (Möysä), Ahtialantie (Srk-keskus), Ahtialantie (Purorinne) ja Ahtialantie (Ristimäenkatu).

Graffitit piristävät kaupunkikuvaa. Lahdessa on monia paikkoja, jonne graffiteja vielä mahtuisi. Yksi sellainen on lievästi töhritty Urheilukeskuksen aita. Urheiluaiheiset kuvat tulisivat siinä varmasti huomatuksi. Toriparkkityömaan aidassahan oli Pelicans-kuva. Kisapuiston katsomoon on maalattu FC-Lahden punainen graffiti Kisapuistossa muitakin graffiteja.

Tässä ovat mukana lähes kaikki Torin ympärillä Toriparkin työmaa-aidoissa olleet graffitit. Harjulan mainostauluissa on upeita Inspis-hankeen toimesta tehtyjä Lahti-mainoksia. Tässä niitä on mukana 6.

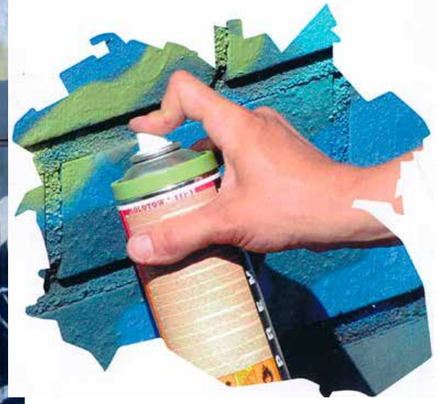
Kuvia Lahden kaunistukseksi ovat tehneet myös myös Taide- ja muotoilukoulun Taikan oppilaat. Metsänkankaalla on rakennustyömaan aidassa viereisen päiväkodin tekemiä kuvia. Koosteessa on mukana Jazz-torin aidan kuvia vuodelta 2006 ja vuodelta 2014. Jalkarannantien alikulussa on Steinerkoulun oppilaiden maalaamat kuvat. Ne lienevät vanhimmat säilyneet graffitit. Vanhin tässä koosteessa oleva graffiti on aikanaan parakin seinässä ollut Chicago-kuva.

Toukokuun 10. päivänä 2015
Heikki Helin





MAALAUKSELLINEN KAUPUNKI






Vesijärvi




597G194







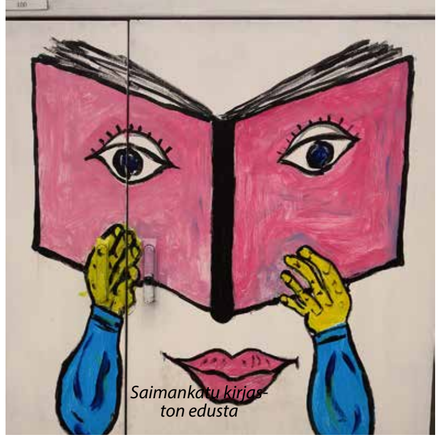




Vesijärvenkatu Teknisen viraston edusta



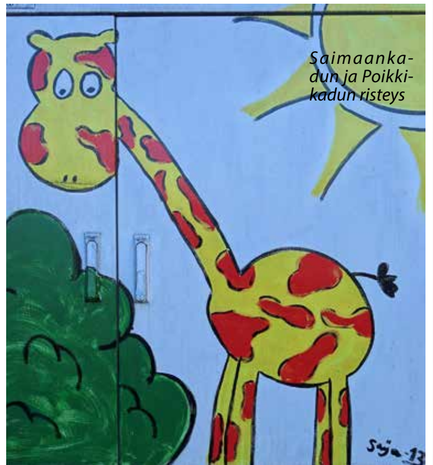
Saimaankadun ja Elokadun risteys



Saimankatu kirjaston edusta







Saimaankadun ja Poikkikadun risteys



Vesijärvenkadun ja Kulmakadun risteys



Lahdenkatu
Lyseota vas-
tapäätä



Saimaankadun ja Kan-
naksenkadun risteys



Saimaankadun ja
Sammonkadun risteys



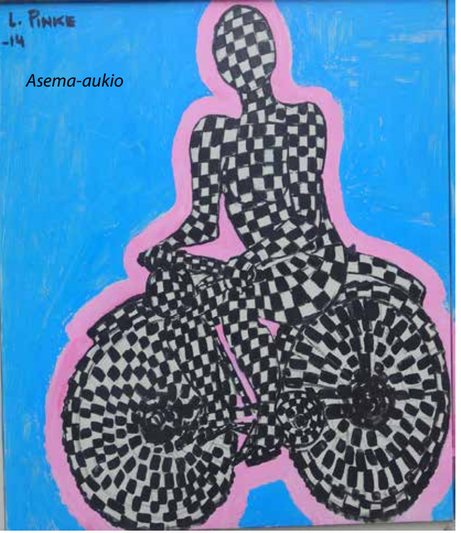
Lahdenkadun
ja Vesijärven-
kadun risteys,



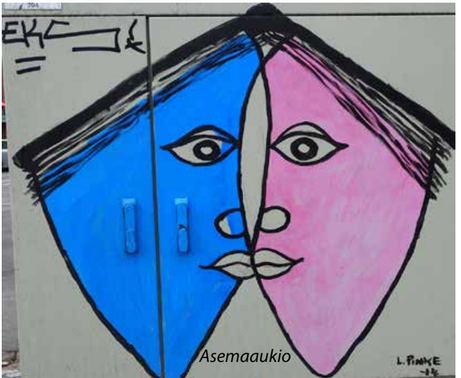
Lahdenkadun ja Vesijärvenkadun risteys,



Saimaankadun ja
Sammonkadun risteys



Asema-aukio



Asemaaukio



Rautatieaseman edusta, poistettu



Sammonkadun Kasisalin seinä


L.PINKE
-13


LAHDEN
TORI
L.PINKE
-13



Aleksanterikadun ja Kauppakadun risteys



Hämenkadun ja Saimaankadun risteys.



Harjukatu



INSPIS

Inpsis on nuorten taitajien ja taiteilijoiden ympäristöään kehittävä ryhmä.

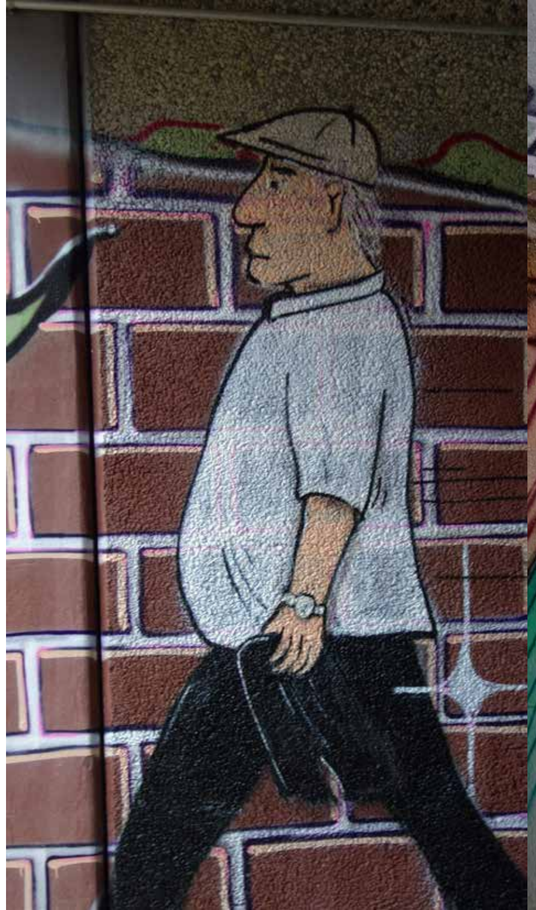
- A Lokin rannan seinä ja alikulkutunneli
- B Hollolankadun alikulkutunneli
- C Mytäjärven alikulkutunneli
- D Uudenmaankadun alikulkutunneli
- E Lahden toriaidan seinä 1
- F Lahden toriaidan seinä 2
- G Siltapuiston citypesu -seinä
- H Onnelantien päiväkodin aita
- I Galleria uusi kipinän sisäpihan seinä
- J Ahtialantien alikulkutunneli ja autotalli
- K Kiveriönkadun Wood Pub -seinä
- L Kivimaan alikulkutunneli
- M Saimaankadun Autoasi -seinä
- N Sammonkadun kasisali -seinä


School


598A815
ä
ÄM-PÄ-RI



Mannerheinmintien alikulku Askon alue

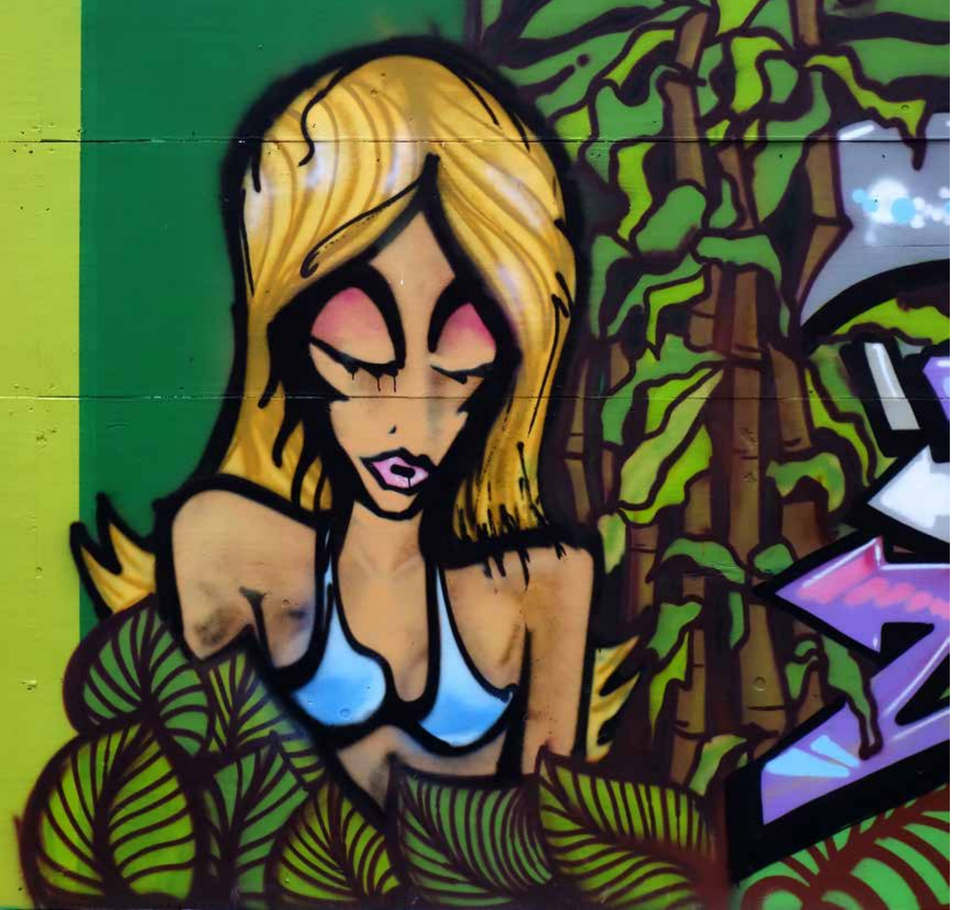









Toriparkki-työmaan aita






KANNAS


Siiri


LAHTI


REIPAS
REHTI
RUJO


Onelmoi
ESKALA
TOTUTA


14


Hoo


Lahti
Black
Party
16.8.14.
Take
your
mark:



Pelicans järjesti alkukaudella 2013 Graffiti-kilpailun. Kilpailun ideana oli saada lahtelaisia taiteilijoita liikkeelle tuomaan toriseinään turkoosia väriä. Kilpailuun osallistui useita töitä, mutta voittajaksi valittiin yllä oleva työ









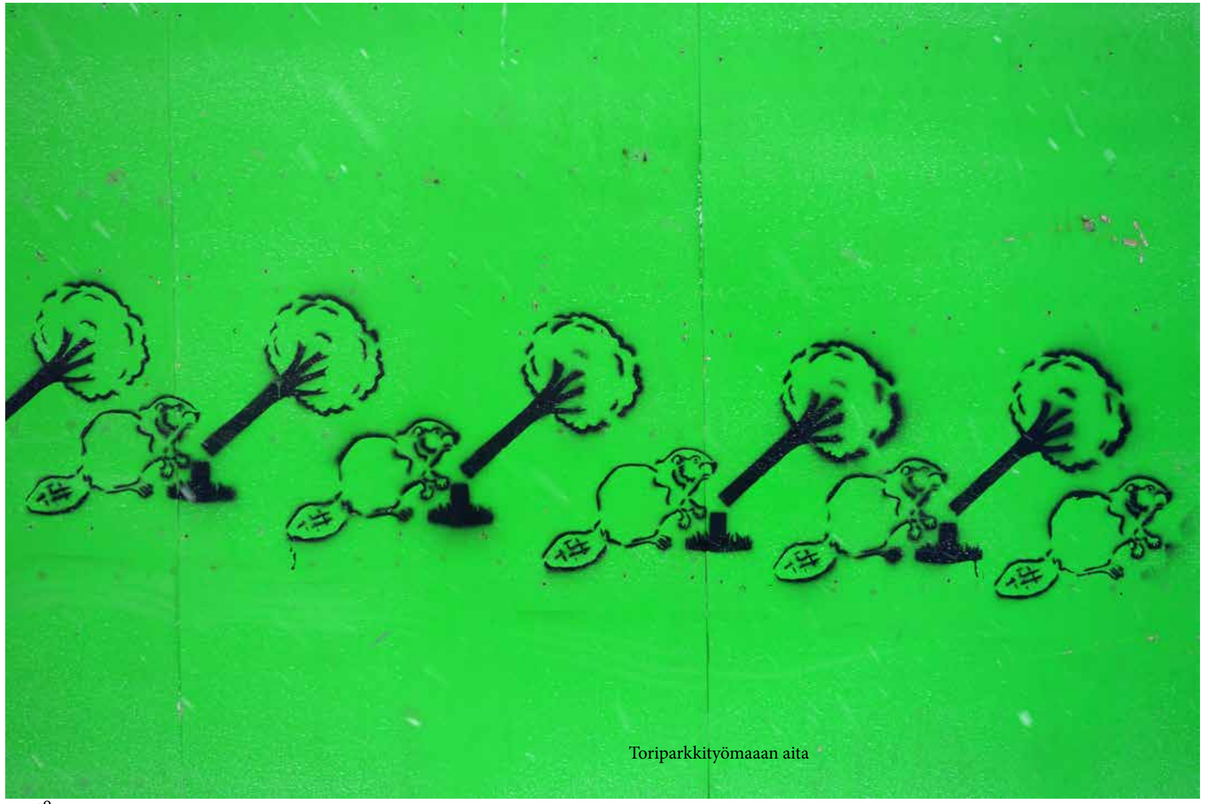


Lahdenkadun ja Mukkulankadun risteys


INSTAGRAM : @SELFKHANKS


$





Toriparkkityömaaan aita





Lahdenkadun ja Mukkulankadun risteys

Mytäjäisten varikko





Aleksanterinkatu

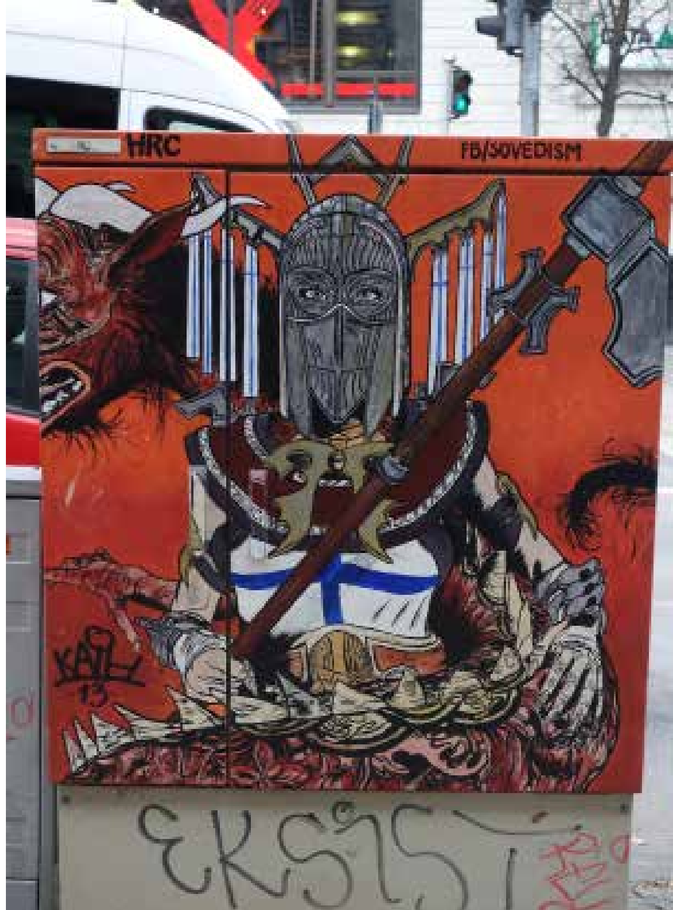


Vesijärvenkatu pysäköintitalon edessä





Vesijärvenkatu pysäköintitalon kohdalla















Historiallisen museon puisto



Kisapuisto

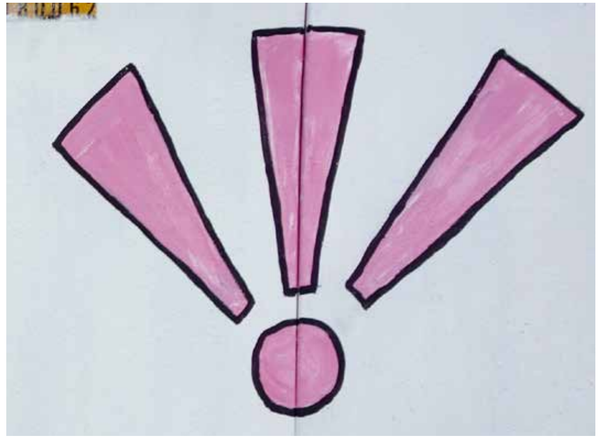


Kisapuisto



Mytäjäisten risteys







Mytäjäisten risteys

Mytäjäisten risteys



Hollolankatu
Konserttitalon
lähistöllä







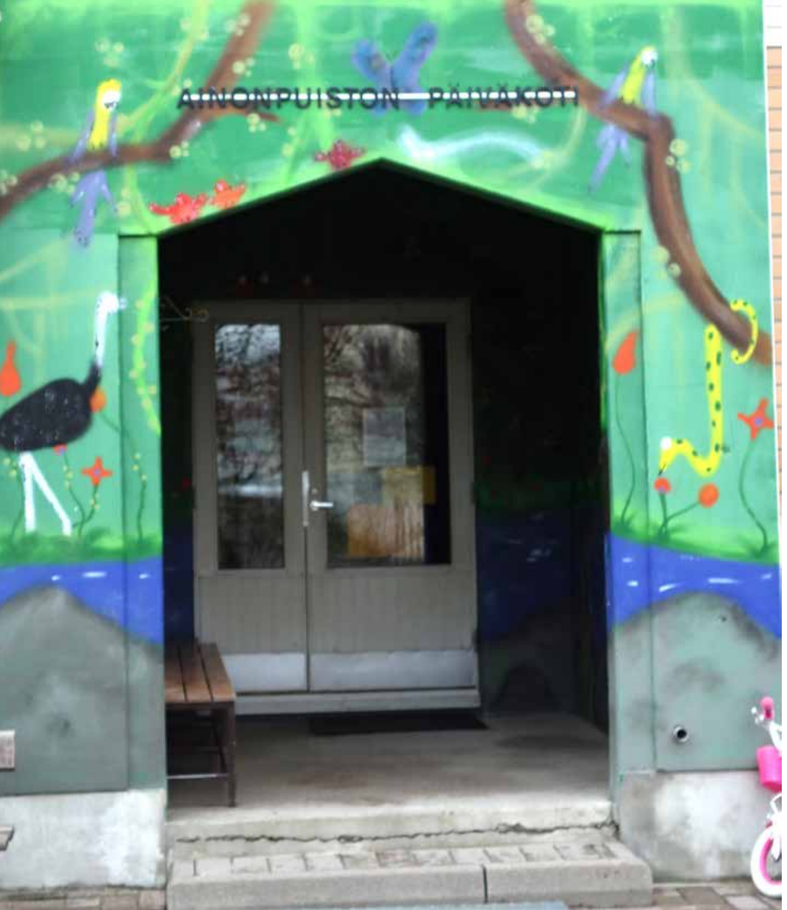








Galleria Uusi-Kipinän sisäpihan seinä


AINONPUISTON PAIVAKOTI








KORTTELI
Wood Pub


KORTTELI








SWOD


SWOD










RAWR
KANNAS!!







Saimaankatu Autoasi









Hämeenlinnantien alikulku
Mytäjäinen











Hämeenlinnantien alikulku Mytäjäinen







Uudenmaankadun alikulku


kiitos! : inspis, opisto, r+v,
MAKE YOUR MARK,
THEO!
UUDENMAANKATU
HEIKINKATU









Uudenmaankadun alikulku



Uudenmaankadun alikulku




2013


TARU
FELONE
UUDENMAANKATU
HEIKINKATU




UUDENMAANKATU
VLAD!
KULJETUS - ASENNUS


UUDENMAANKATU


VLAD!

























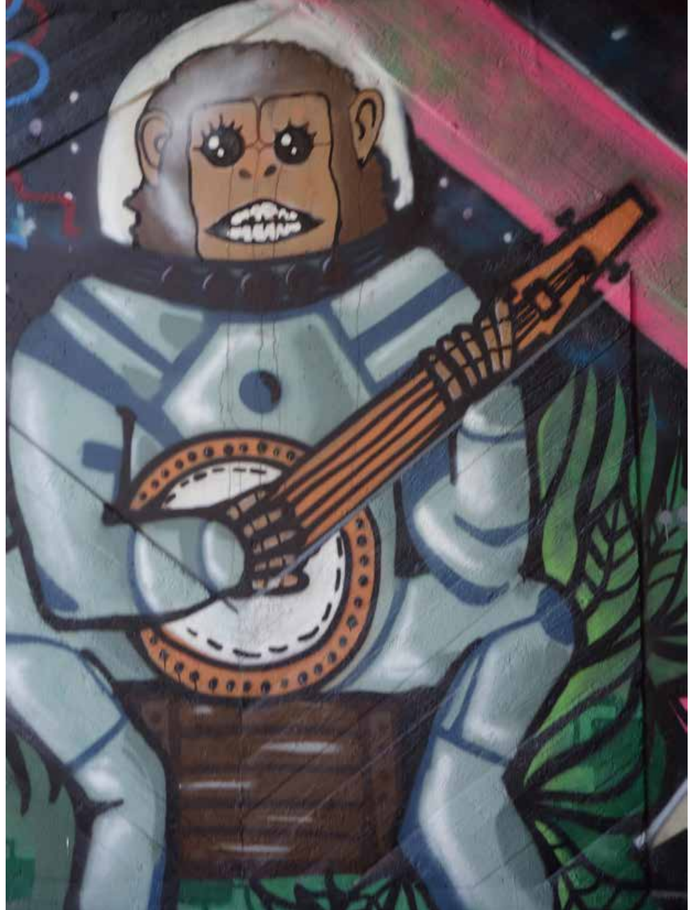

INSTANT ORGASM
LOST CHILDREN
SAKSALANKATU


















KOIRAMÄKI..

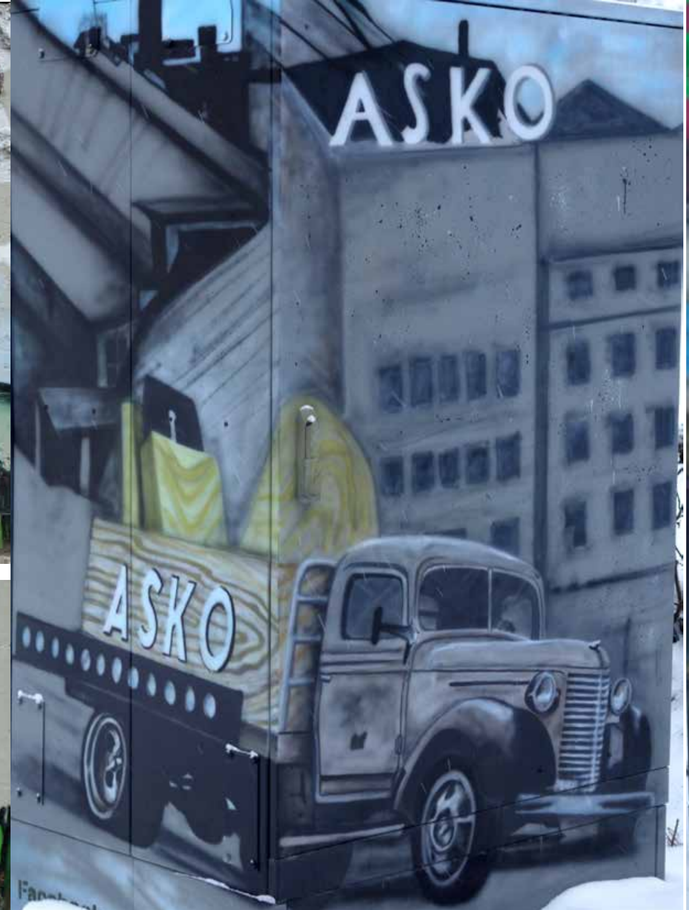

KISSAN
KULMA..

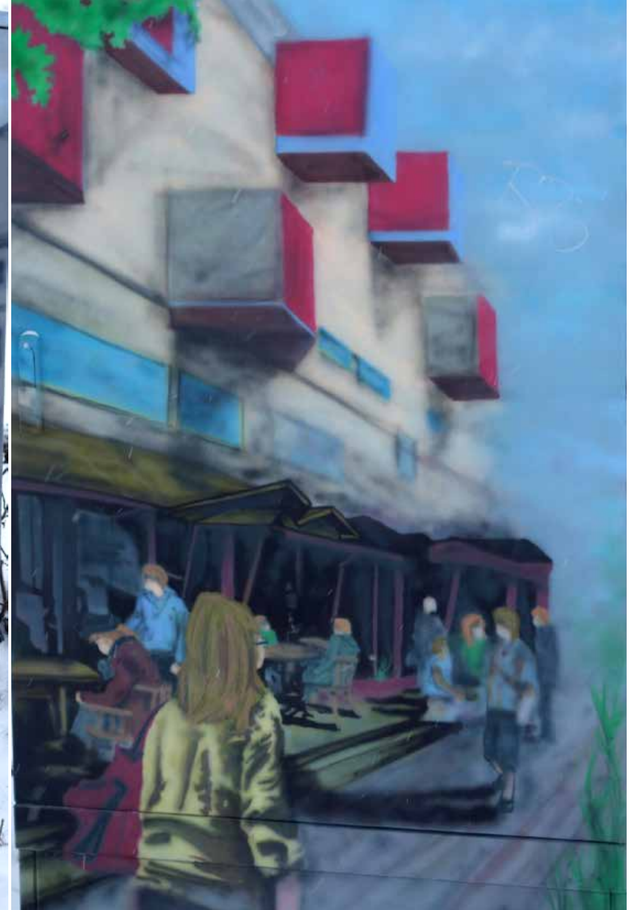





ORAVAN PESÄ


SIILILAAKSO


ASKO
ASKO





Rautatieaseman aukio, Vesijärvenkatu



Uudenmaankatu lähellä Luhtaa osa





Lahden yhteiskoulun ja kirkon välissä, Kirkkokatu



Loviisankadun purettu kioski








808G491
FAA-RA-O















Helsingintie alikulku Länsiharjun koulun kohdalla






UNCLE
JAPMY
WANTS YOU!


Kullankukkula
Rykmentinkatu
Kotamikatu
Keijutie
Launeenpolku
Tappara






Hennala
Paraatikatu
Helsinkitie
Kivikatu
Keijupuisto
Mustamäenkatu
Tuhkimontie
Pekonie
Ali-Juhakkala


FLASH


2014




Jazztori
THE BUDDY
BOLDEN
-1900


JAZZ
TORI-89


LAHD
RADIOMAST
-24


TI 50V. KULKUE


LOUIS ARMSTRONG








Kaija Ikävalko


Kaija Ikävalko







Kaija Ikävalko


PAWS
2014








2012


Karjalankatu
PINKE -14





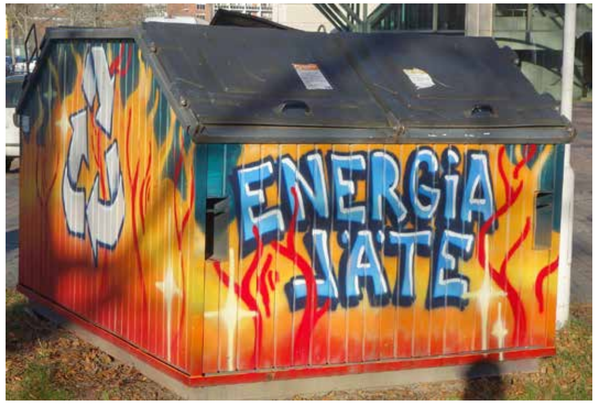


Karjalankatu



Puretun Urheilutalon seinässä





Kirjaston ja teatterin välissä






FINKE -14
FINKE







Jazztori 2006




JAZZ
TORI
2006

WISH!






Uudenmaankadun alikulku
City Marketin kohdalla








2014






UUDENMAANKATU


UUDENMAANKATU


emmi-
riikka




E4s2
597U119
597U119


598E574
A
å


807J002
807V411
INTO, VÄRI, ILO

Jalkarannantie alikulku Steiner koulu






GOTTSPKKA
STM
KOK


BYSANTI


ÞR SIKKA


EGYPTI


ABSTRAKTI


NO
enemies

Seponpuisto





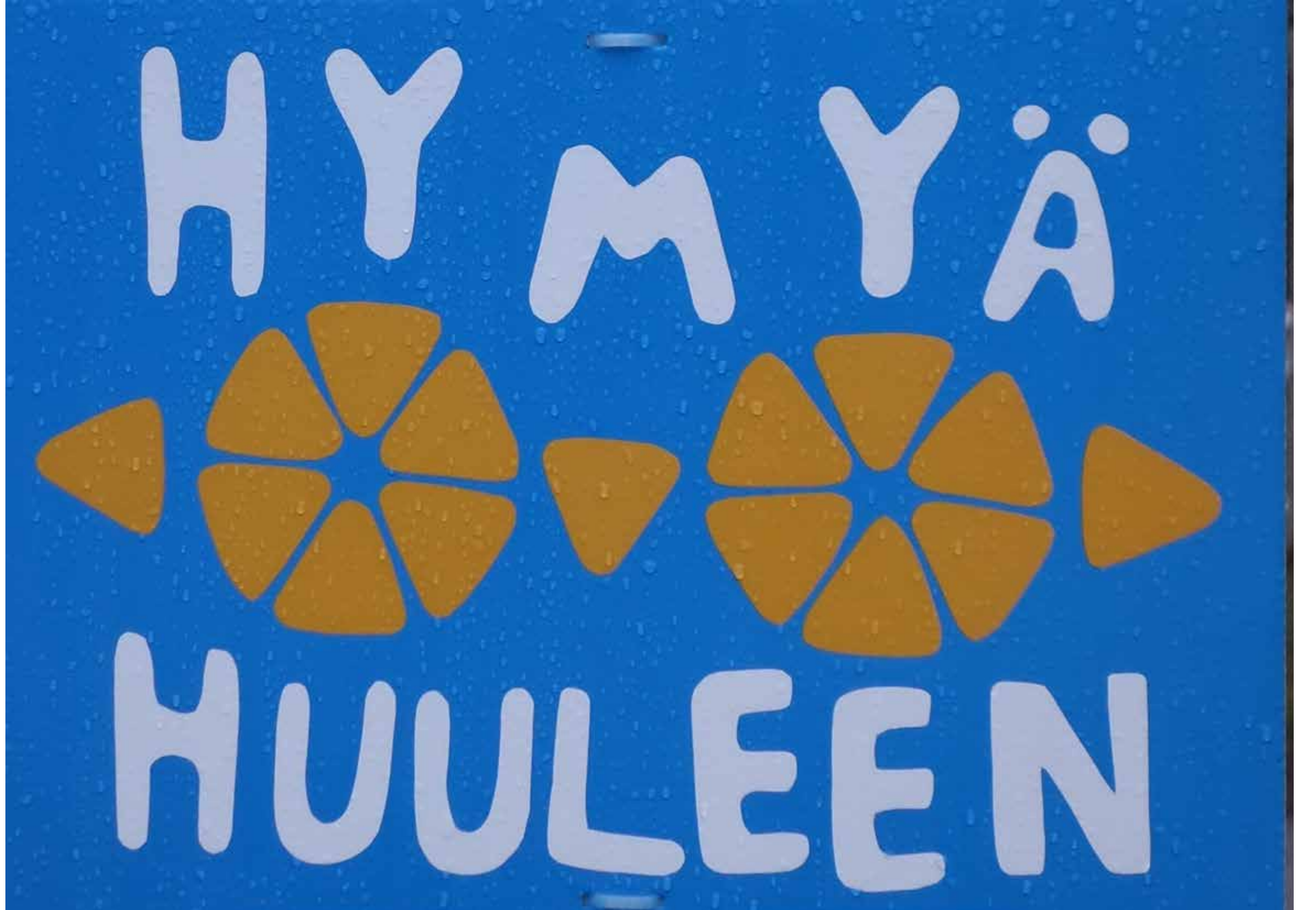


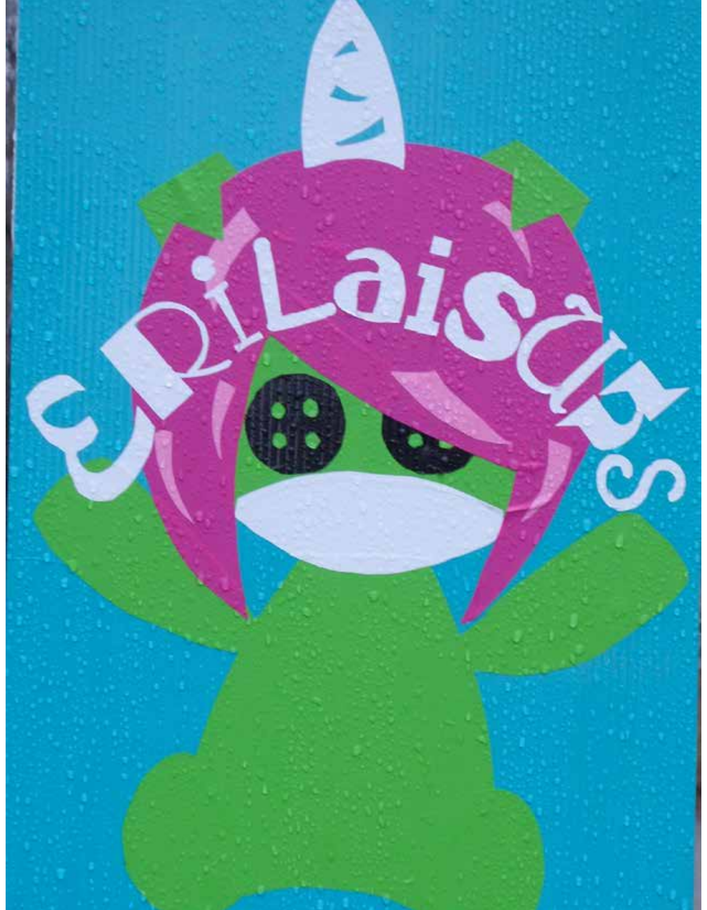
Kuva kopioitu Taikan sivuilta

E-SS 18.6.2013




KOULUTUSKESKUS
SALPAUS
SAMMONKATU 8
Aikuiskoulutus ja työllistämispalvelut
• Kotitalous
• Liiketalous
• Puhdistuspalvelut
• Tietojenkäsittely
Taide ja muotoilukoulu TAIKA
H


HYMYÄ
HUULEEN


PiLaisUPS


SAA
TANSSIA




STOP
&
SMILE


YAS
Hello


WHEN YOU
CAN BE
WHY BE SAD
HAPPy


HALAILKAA

HALAILU SALLITTU!

SALLITTU
Muotoilutyöpajan oppilaiden ideoimat ja toteuttamat yllätyksiä ja iloa tuottavat kyltit ovat kaupunkilaisten nähtävillä Piippupolun alkupään suoralla osuudelle. Lähtökohtana kylttien suunnittelussa oli positiiviset viestit ja merkit.









Kisapuisto





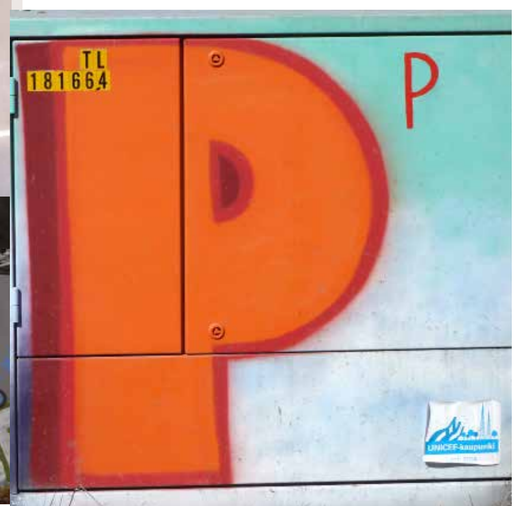






Urheilukeskuksen tohritty aita suorastaa kaipaa urheiluaiheisia graffitteja.













Kivimaan alikulku





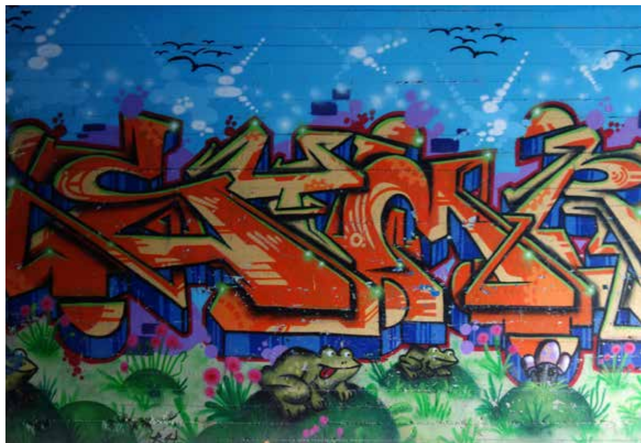
Kivimaan alikulku







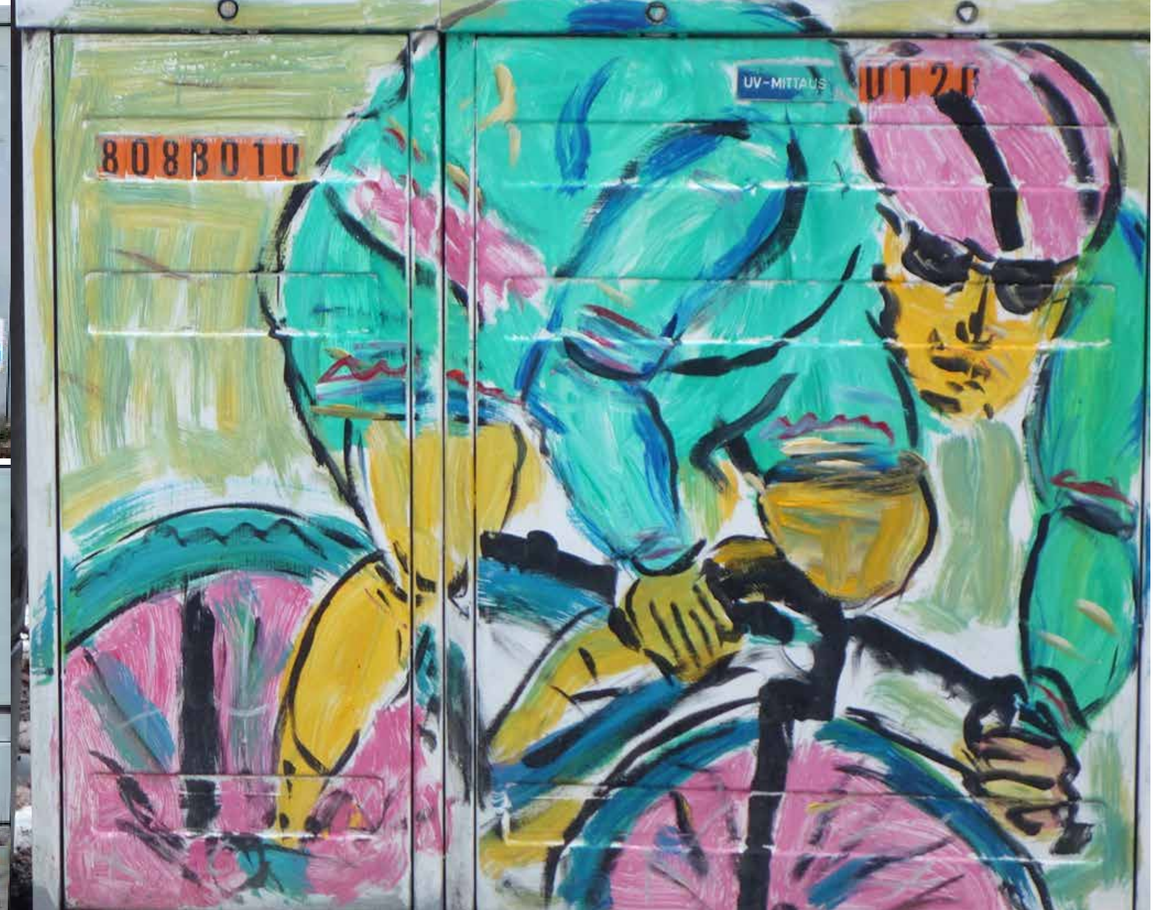







BA-NAA-NI
B
b


n
NE-NÄ
N


UV-MITTAUS



Saimaankadun ja
Kirkkokadun rristeys












KAH
HRC




HOLLOLANKATU

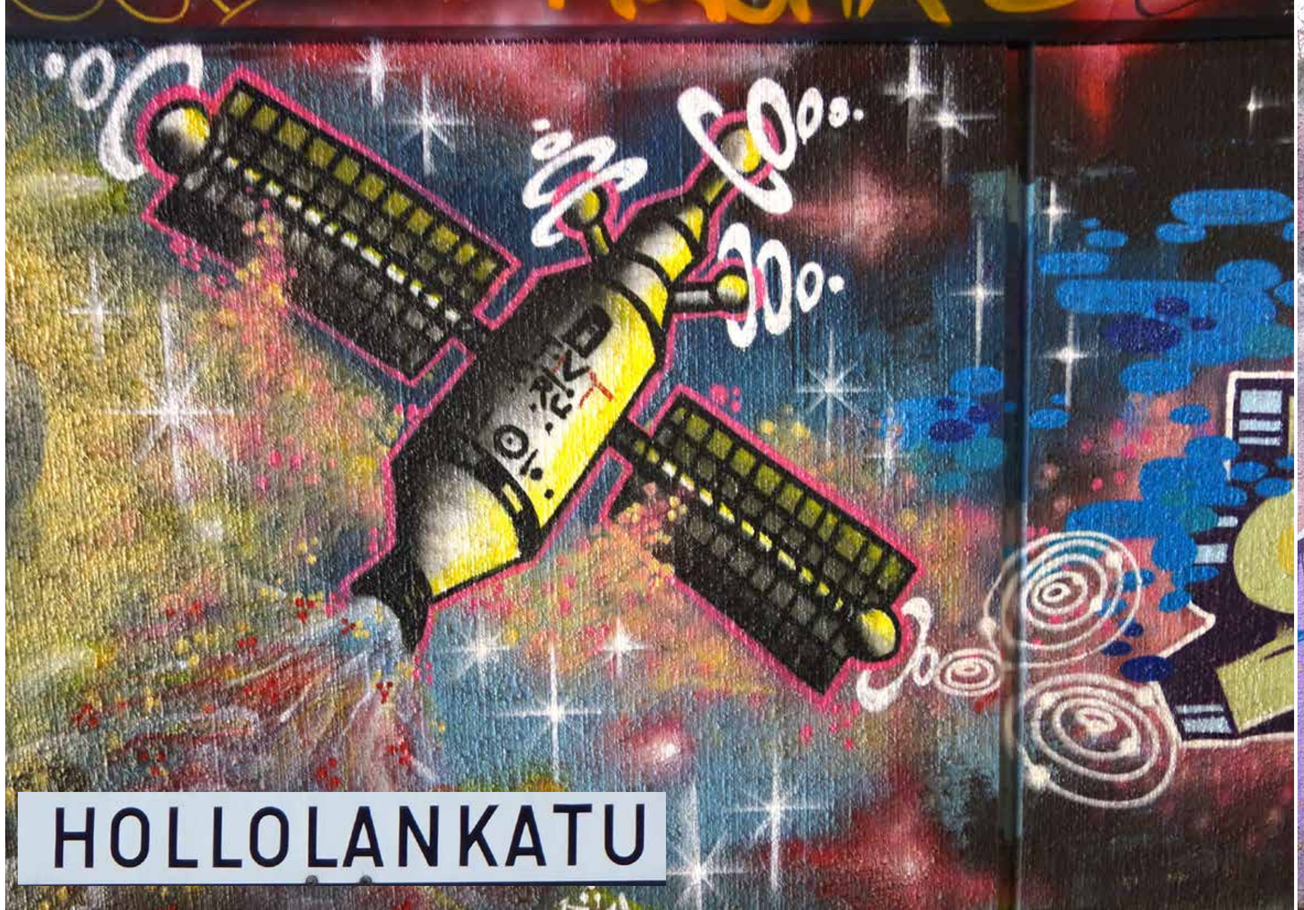







2012


HOLLOLANKATU


HOLLOLANKATU


HOLLOLANKATU


ZERO
2KM




Tunneli Visuaali!!!
HOLLOLANKATU








HOLLOLANKATU



Aleksanterinkatu





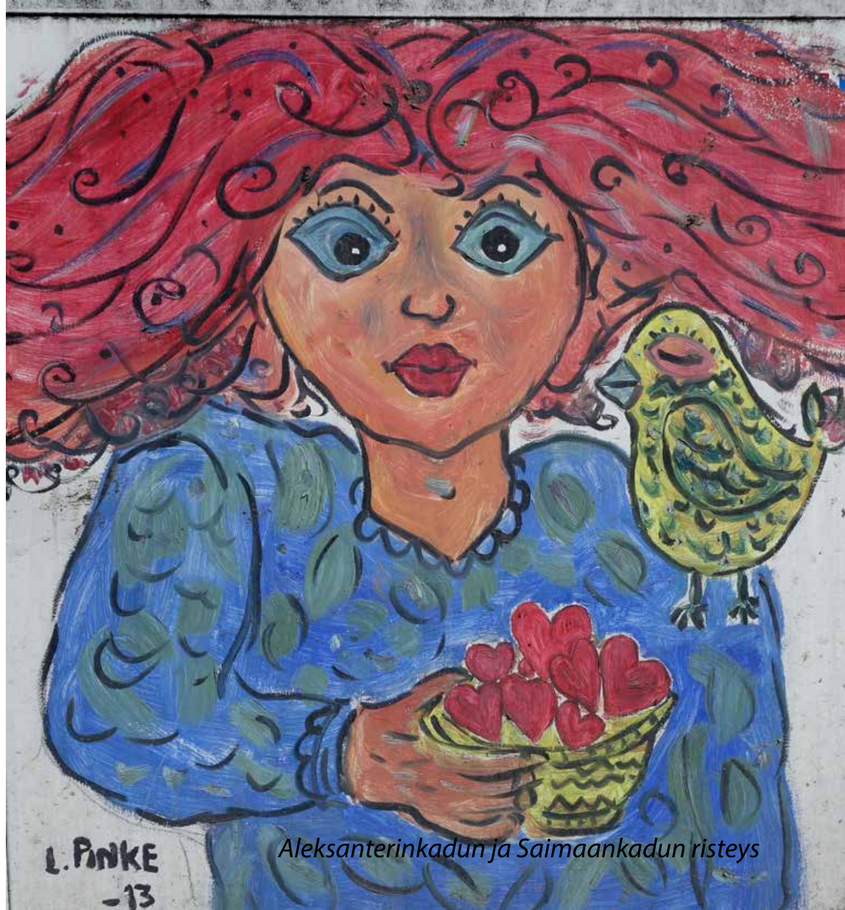
Aleksanterinkatu











Aleksanterinkadun ja Saimaankadun risteys


U




O


Q
q


LAHEN STAND UP

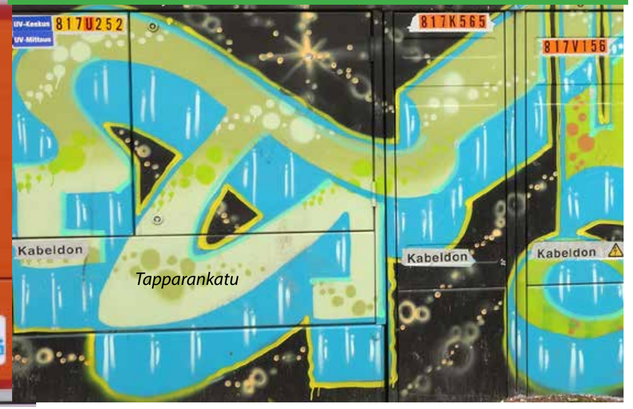

JÄ-NIS
j
U


E-LE-FANT-TI
827F585
827U020A
e


VIL-LA-SUK-KA
V


817H123
W


h
HAM-PAAT


817U252
817K565
817V156
Kabeldon
Tapparankatu
Kabeldon
Kabeldon


KASH
·14·
HRC


UNICEF-kaupunki


808B275



Jukka Hakanen: Hiihtoretki Vesijärvellä




UV-Keskus UV-Mittaus
828U039
PINKE '14




28H215
PINKE '14


PINKIE
-14


PINKE_14




CHICAGO
2001
CHICAGO

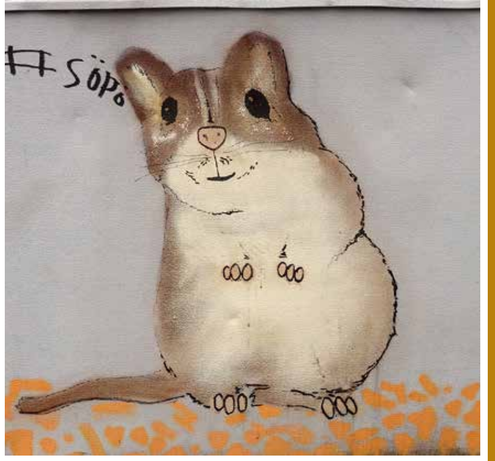





5974684




t
TAT-TI


SÖPö


5H424
g
GER-BII-LI


OOL01














594JOOT
U384
594U384
LAI-TU-RI


METSÄKANKAAN ESKARI



KARJALANKATU



VIIPURINTIE



VIIPURINTIE





AHTIALANTIE

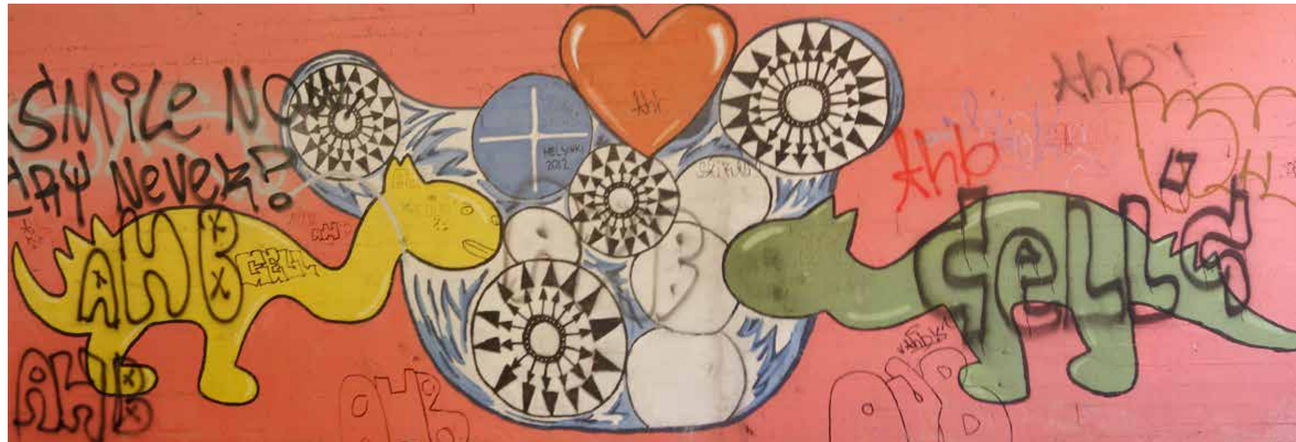


Aleksanterinkadun ja Saimaankadun risteys




AHTIALANTIE
AHB
EKC!












Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Nothing
worth
having
comes
easy
AHTIALANTIE

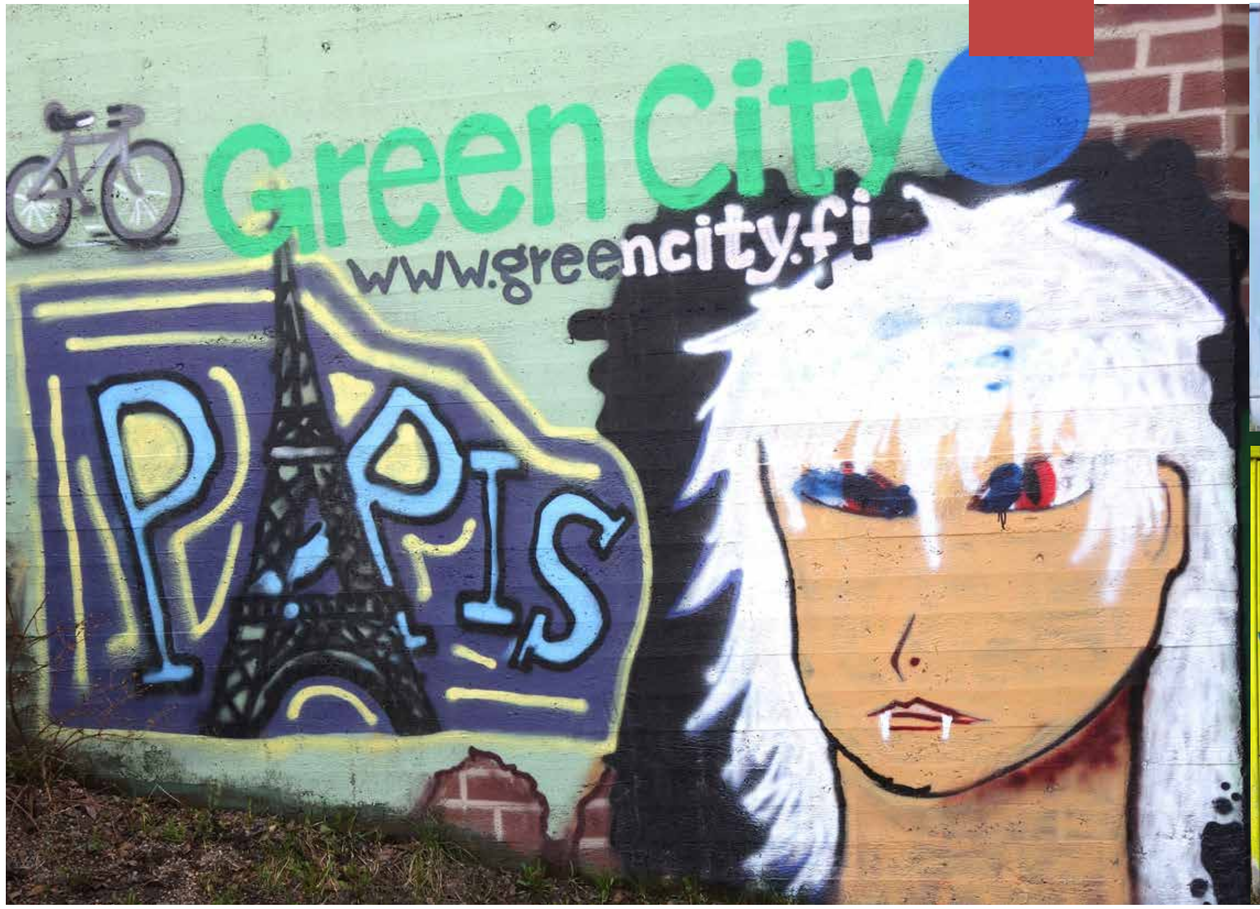

SOME DAYS YOU HAVE TO CREATE YOUR OWN SUNSHINE
Tomorrow
ARE YOU WHAT YOU WANT TO BE?

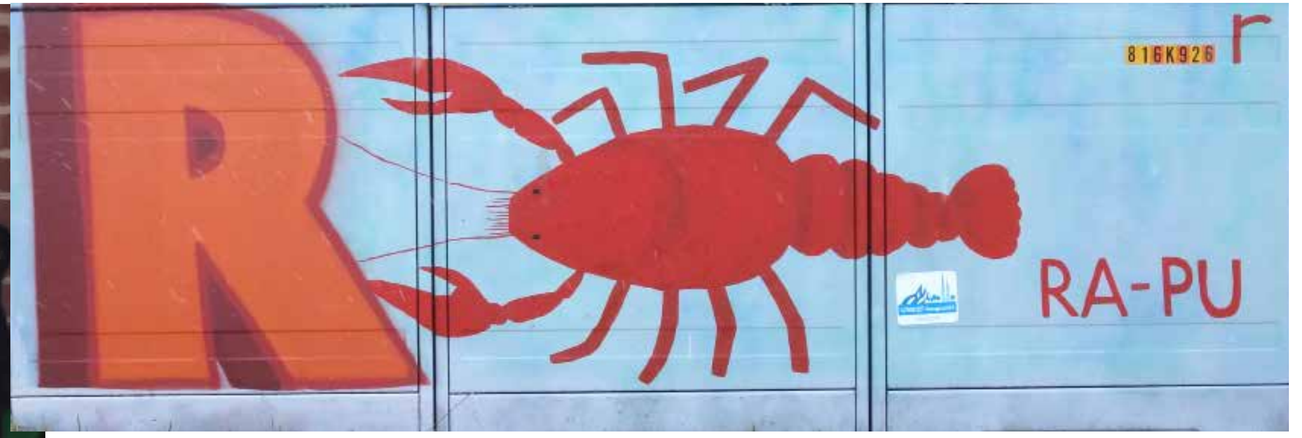

PHJ
SAUNA


FUTURAMA


LIONS
INTERNATIONAL


Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013


Green City
www.greencity.fi
PARIS


R
816K926 r
RA-PU



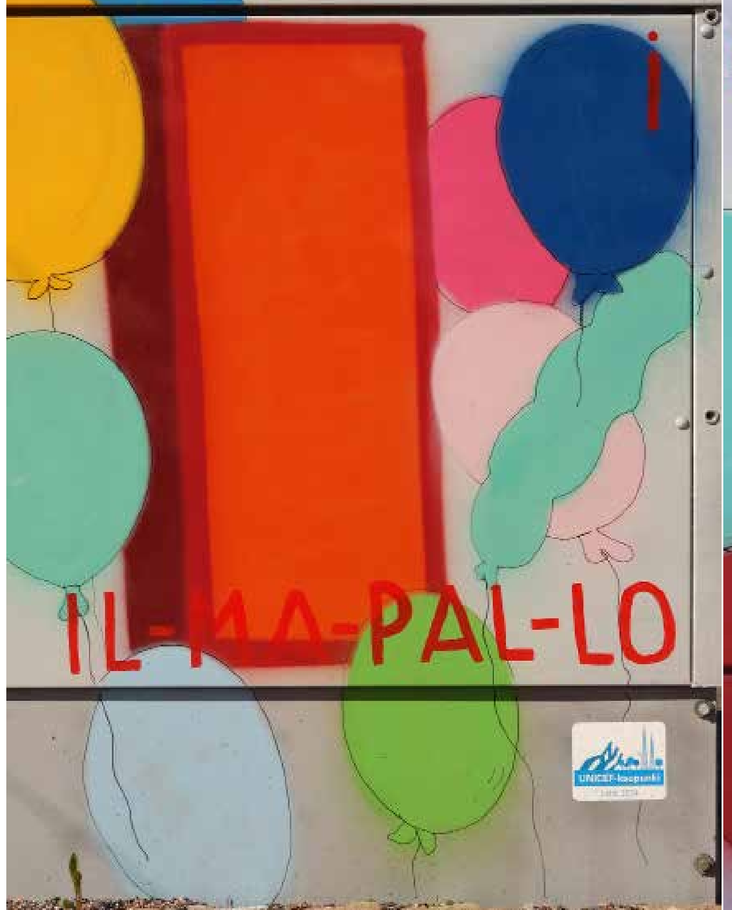

Ö
L-JY


N16A198
Y
Y S T Ä - V Ä


AHTIALANTIE


OPEN


OPEN
BAR


IL-MΔ-PAL-LO


900U418





Paasikivenkatu